

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler (21-27 Temmuz 2022)¹

- 1. TCMB, Temmuz ayı Para Politikası Kurulu toplantısında politika faizini değiştirmeyerek yüzde 14 seviyesinde sabit bıraktı.** Karar metninde, enflasyonda gözlenen yükselişte; jeopolitik gelişmelerin yol açtığı enerji maliyeti artışları, ekonomik temellerden uzak fiyatlama oluşumlarının etkileri, küresel enerji, gıda ve tarımsal emtia fiyatlarındaki artışların oluşturduğu güçlü negatif arz şokları etkili olmaya devam ettiği belirtilmiştir. Ayrıca, sürdürülebilir fiyat istikrarı ve finansal istikrarın güçlendirilmesi için atılan ve kararlılıkla uygulanan adımlar ile birlikte küresel barış ortamının yeniden tesis edilmesiyle dezenflasyonist sürecin başlayacağı öngörüsü paylaşılmıştır. Para politikası duruşuna ilişkin ise, fiyat istikrarı temel amacı doğrultusunda enflasyonda kalıcı düşüşe işaret eden güçlü göstergeler oluşana ve orta vadeli yüzde 5 hedefine ulaşmaya kadar tüm araçların liralama stratejisi çerçevesinde kararlılıkla kullanılmaya devam edileceği vurgusu tekrarlanmıştır.²
- 2. Özel tüketim vergisi (ÖTV) (II) sayılı liste uygulama genel tebliğinde yapılan düzenlemeyle Cumhurbaşkanı'na otomotiv ÖTV'sinde yeni yetki tanındı.** Resmi Gazete'de yayımlanan ÖTV (II) sayılı liste uygulama tebliğinde değişiklikler öngören tebliğle, tebliğin III. bölümünden yer alan "vergi oranı ve yetki" başlıklı maddede düzenlemeler yapılmıştır. Buna göre, maddedeki "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı olarak değiştirildi ve ÖTV (II) sayılı listede önceki uygulamada Bakanlar Kurulu'nun "motorlu araçların ÖTV oranlarını bir katına artırma veya sifıra kadar indirme" yetkisi, Cumhurbaşkanı'nca "ÖTV oranları ve matrahlarının alt ve üst sınırını 3 katına kadar artırma veya sifıra indirme" olarak yeniden düzenlenmiştir.³
- 3. Uzlaşma komisyonlarının vergi miktarı yetki sınırları belirlendi.** Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Tebliğle, Vergi Usul Kanununda yer alan yetkiye istinaden uzlaşma komisyonlarının, uzlaşma konusu yapabilecekleri vergiler ve bunlara ilişkin vergi ziyayı, usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının miktarlarının belirlenmesine ilişkin esaslar düzenlenmiştir. Tebliğle, uzlaşma konusu yapabilecek vergi miktarına ilişkin yetki sınırı da belirlenmiştir. Bu kapsamda, mal müdürlükleri bünyesinde kurulan uzlaşma komisyonlarına ilişkin yetki sınırı, Ankara, İzmir vergi dairesi başkanlıkları için 15 bin lira olurken, bu sınır diğer iller için 12 bin 500 lira, 10 bin lira ve 7 bin 500 lira gibi farklı miktarlarda uygulanacak. Defterdarlık için de yetki sınırı 7 bin 500 lira olarak tespit edilmiştir. Vergi dairesi müdürlüğü bünyesinde kurulan uzlaşma komisyonlarına ilişkin yetki sınırı da İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı için 70 bin lira, Ankara ve İzmir vergi dairesi başkanlıkları için 60 bin lira olmuştur. Bu sınır, diğer iller için 50 bin lira, 40 bin lira ve 30 bin lira olmak üzere kademeli

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² TCMB, Faiz Oranlarına İlişkin Basın Duyurusu (2022-32). (21 Temmuz 2022). Erişim adresi:

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/tr/tcmb+tr/main+menu/duyurular/basin/2022/duy2022-32>

³ Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)'ndan: Özel Tüketim Vergisi (II) Sayılı Liste Uygulama Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri No: 10). Resmi Gazete, Sayı: 31904. (26 Temmuz 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/07/20220726-14.htm>

şekilde farklı miktarlarda belirlenmiştir. Defterdarlıklar için de söz konusu sınır 30 bin lira olmuştur.⁴

- 4. Yabancılara ve turistlere yapılan 7 bin lira üstü satışlarda bankalar aracılığıyla tahsilat yapma zorunluluğu kaldırıldı.** Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından, Resmi Gazete’de yayınlanan 540 Sıra nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile, tevsik zorunluluğu kapsamında olanların tevsik zorunluluğu kapsamında olmayan yabancılar ve/veya Türkiye mukimi olmayan gerçek kişilerle yapacakları işlemlere ilişkin tahsilat ve ödemeleri aracı finansal kurumlar kanalıyla yapma zorunluluğu kaldırılarak, nakit tahsilat yapma imkanı getirilmiştir. Ancak, bu kapsamda düzenlenecek faturalara söz konusu kişilerin pasaport numarasının yazılması ve nakit tahsil edilen tutarların, tevsik zorunluluğu kapsamında olanlar tarafından tahsilatı takip eden ilk iş günü sonuna kadar aracı finansal kurumlarca düzenlenen belgelerle tevsik edilmesi gerekmektedir.⁵
- 5. Şirketlerin kur korumalı mevduattan (KKM) elde ettiği faiz ve kâr payları ile diğer kazançlarda kurumlar vergisi istisnası süresi uzatıldı.** Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı kararıyla göre, kurumlar vergisi istisnası bu kapsamda kurumların 30 Haziran tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralara itibarıyla da uygulanacak.⁶
- 6. Fiyat İstikrarı Komitesi’nin beşinci toplantısından enerjide tasarruf kararı çıktı.** Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yapılan açıklamada, Bakan Nureddin Nebati başkanlığında 20 Temmuz 2022 tarihinde gerçekleştirilen Fiyat İstikrarı Komitesi toplantısında güncel enflasyon gelişmeleri mercek altına alınırken, küresel düzeyde enflasyonist baskılar ile gıda ve enerji arz güvenliğine ilişkin endişelerin yoğunlaştığı içinde bulunduğumuz bu dönemde emtia fiyatlarının seyri değerlendirilmiştir. Toplantıda yılın ikinci yarısında fiyat istikrarını etkileyecek diğer risk faktörleri ve önlemler de ele alınmıştır. Komite tarafından,
 - a. Kamu fiyat politikalarının, enflasyonla mücadele konusundaki kararlılık ve mali disiplin çerçevesinde belirlenmeye devam edilmesine,
 - b. Stratejik tarım ürünlerinin ilgili kurumlarımız tarafından satın alınmasına devam edilmesine
 - c. Özellikle gıda ve enerji fiyatları başta olmak üzere fiyat istikrarına yönelik tüm paydaşların eş güdüm içerisinde çalışmaya devam etmesine
 - d. Kış öncesi doğalgaz depolama ünitelerinin en üst kapasiteye ulaştırılmasına ve
 - e. Avrupa başta olmak üzere tüm dünyada enerji tasarrufuna yönelik önlemler en üst seviyede alınırken ülkemizde de enerji tüketim alışkanlıklarının bu istikamette yönlendirilmesine karar verilmiştir.⁷⁸

⁴ Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 539). Resmi Gazete, Sayı: 31901. (23 Temmuz 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/07/20220723-11.htm>

⁵ Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 459)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 540). Resmi Gazete, Sayı: 31901. (23 Temmuz 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/07/20220723-12.htm>

⁶ 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 14 üncü Maddesinin Dördüncü Fıkrasında Yer Alan İstisnanın, Kurumların 30/6/2022 Tarihli Bilançolarında Yer Alan Yabancı Paralar İtibarıyla da Uygulanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 5872). Resmi Gazete, Sayı: 31905. (27 Temmuz 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/07/20220727-1.pdf>

⁷ 2022 Yılı Mayıs Ayına Ait İptal Edilen Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 31895. (17 Temmuz 2022). Erişim adresi: <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/07/20220717-6.pdf>

⁸ Hazine ve Maliye Bakanlığı, Fiyat İstikrarı Komitesi’nin Beşinci Toplantısına İlişkin Basın Açıklaması. (21 Temmuz 2022). Erişim adresi: <https://www.hmb.gov.tr/haberler/fiyat-istikrari-komitesinin-besinci-toplantısına-iliskin-basin-aciklamasi-21-temmuz-2022>